

TEATR NOWY

w Warszawie

Stanisława Perzanowska, přední režisérka Nového divadla v roli Kateřiny v Bałuckého „Dom otwarty”

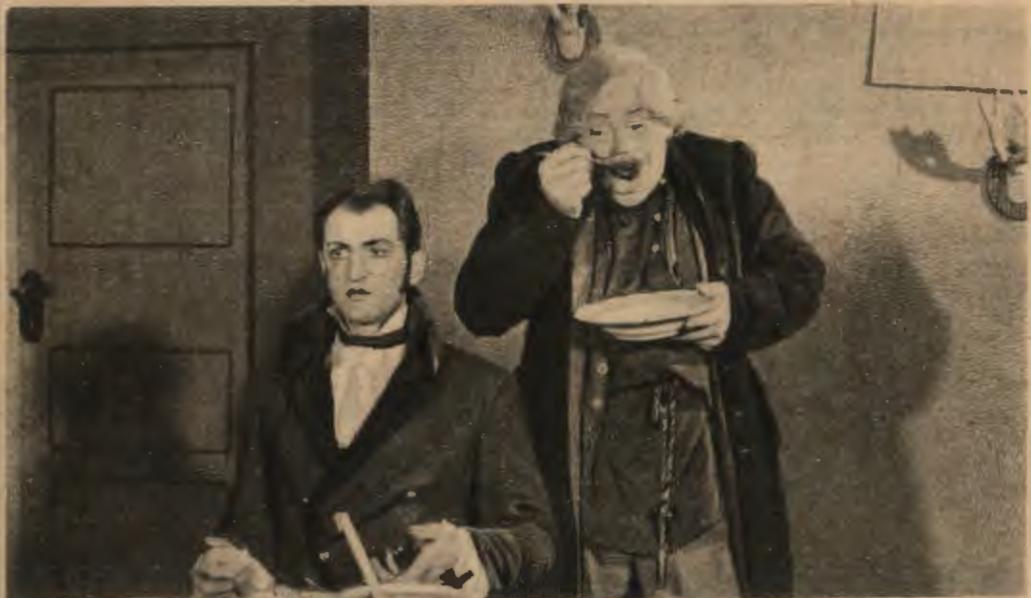
Nové divadlo ve Varšavě je jedním z nejmladších polských divadel, ovšem jen svým založením. V jeho souboru jsou velmi zkušení a osvědčení herci, jako je na příklad skvělá režisérka a herečka paní St. Perzanowska nebo herec Węgrzyn, Fertner či výborný Chmielewski a Damięcky a jejich partnerky Z. Sykulowská, W. Łuczycká, Gorská a jiné. K nim pak se pojí množství mladých talentovaných herců, kteří znamenají velký nový a čerstvý přínos nejen pro Nové divadlo, nýbrž pro polské jeviště vůbec. Tito herci hrají, tančí, zpívají s lehkostí a uměleckým uvolněním z přirozenosti a propracovanosti v realistických podrobnostech v souhvězdí, jaké by jim mohlo závidět kterékoli velké evropské jeviště. Soubor má i ostatní umělecké vybavení skvělé. Především balet, vedený Wójcikowským, za spolupráce hudebníků rázu Sygietynského. Většinu výpravy pro Nové divadlo navrhují známý výtvarník Ota Axer, který je znám i u nás v Československu. Není možné vyjmenovat všechny jednotlivce, kteří tvoří a spolu vytvářejí představení Nového divadla, možno však říci, že jde o umělecký útvar, vyvážený po všech stránkách, a že každé jeho představení je uměleckým dilem, které při vysokých artistických hodnotách zůstává vřelým lidovým projevem a je také plně se svým obecenstvem, scházejícím se ze všech vrstev, plně spjato a v kontaktu.

Divadlo jest v nové budově v ulici Puławské č. 39, a je teprve rok v provozu. Zahájilo Beaumarchaisovou Figarovou svatbou v režii Daczynského ve výpravě Axe-rové. Hned tímto představením si získalo ve Varšavě největší popularity. Je to snad tím, že nejen polské hry, nýbrž i cizí a vůbec celý projev tohoto divadla má tak výrazně polský charakter. Cizinec se mu proto obdivuje a Polák miluje. Druhou hrou byl Gogolův „Revisor“ v režii Perzanowské, v hlavních rolích Cyglera (Chlestakov) a Chmielowského (policejní ředitel). Další premiérou byl Labichův „Slaměný klobouk“ v literárném zpracování Juliana Tuwima s okouzlující hudbou a baletem. Dále pak následoval „Únos Sabinek“ v dramatisaci Węgerzyna, opět v režii Perzanowské. Novou letní sezónu zahájilo divadlo starou původní polskou hrou „Dom otwarty“ Michala Bałuckého. Tuto starou hru vybavilo divadlo zpěvnými vložkami s aktuální themati-kou a baletem a rozvinulo veškerou svoji uměleckou vyučenost naplně, dalo hře neobyčejně živé tempo a spád. Toto představení zejména vyniká velkou propracovaností jednotlivých charakterních úloh a úložek do takových podrobností, aniž tím však utrpěla kompoziční ucelenosť, že divák opravdu neví, má-li sledovat episodní role nebo se soustředovat na děj, který je nesen rychlým bystrým dialogem. Na př. v této hře vystupuje rodinný sextet, otec, matka a čtyři dcery v interpretaci Fertnera, Perzanowské, Jaraczowské, Malikowské, Szulcówny a Hałacyńskiej, který propracovaností jednotlivých rolí a přitom jako veseloherní celek je sám o sobě mistrovským dílem malého kolektiva a kolektivu, který doplňuje a charakteruje přímo mistrovsky.

Dalo by se ještě mnoho psát o tomto představení i o celém divadle, jedno však je nutno říci: čím trpí nové divadlo ve Varšavě, je nedostatek nových her s novým obsahem, vyjadřujícím dnešní dobu, jež se zejména tam ve Varšavě otřásá horečným budovatelským tempem.

Touto nemoci ostatně trpí dnes snad všechna divadla po celém světě. Tento problém nutí Nové divadlo uchýlit se k t. zv. „prášinkám“, které přetváří a snaží se z nich učiniti hry jakž takž přijatelné dnešnímu divákovi. Nové divadlo jako soubor opravdových umělců se ovšem snaží v těchto zavádylých hrách provést aspoň kritiku odvanulé doby, zesměšnit to, co dříve strašilo v našem životě a co ještě mnohdy by chtělo strašit i dnes, čímž pomáhá odklidovat všechnu starou veteš z našeho života, která snad ještě někde ulpěla na vězech i lidech.

František Rachlik

Tadeusz Cygler jako Chlestakov, Jan Mrośiński jako Osip v Gogolově „Revisoru“

Sokołowska a Edward Fertner v Schönthanové „Únosu Sabinek“

Stanisława Perzanowska a Fertner v Bałuckého „Dom otwarty“ s dcerami (Jaraczowska, Malikowska, Szulcówna i Hałacyńska)